

zabandownload.com

فرزند کمتر و انقراض نسبت‌های فAMILI

در حالی با خانواده های تک فرزندی مواجه هستیم که جمعیت ایران در حال پیر شدن است و شاید مهدهای کودک در آینده ای نه چندان دور تبدیل به خانه های سالمندان شود...

به گزارش «تابناک» به نقل از ایرنا، در حالی با خانواده های تک فرزندی مواجه هستیم که جمعیت ایران در حال پیر شدن است و شاید مهدهای کودک در آینده ای نه چندان دور تبدیل به خانه های سالمندان شود چرا که تک فرزندان با کهنوت والدین در شرایط سختی قرار می گیرند و به تنهایی از عهده نگهداری آن ها بر نخواهند آمد، هریک از کارشناسان در این زمینه نظرات مختلفی ارائه کرده اند، برخی تک فرزندی را مثبت دانسته که منجر به تربیت صحیح با تمرکز والدین به یک فرزند می شود و برخی دیگر تک فرزندی را آفتی برای خانواده های آینده می دانند.

حسین ابراهیمی مقدم در این زمینه گفت: تبلیغات و رسانه های داخلی کشور در گذشته و در درازمدت به تبلیغ و ترویج سیاست های تک فرزندی می پرداختند به عنوان مثال "فرزند کمتر؛ زندگی بهتر" یکی از اصلی ترین شعارها در جامعه ایران بود که گاه در قالب بنر و پوستر نیز در میادین شهر به چشم می خورد.

ابراهیمی مقدم ادامه داد: در زمان حاضر رسانه ها جامعه را به فرزندآوری تشویق و سیاست ها در این زمینه تغییر کرده است؛ بنابراین خانواده ها به طور حتم با یک سردرگمی روبه رو می شوند.

وی تاکید کرد: دیکته کردن تعداد فرزندان برای خانواده ها تاثیرگذار نخواهد بود؛ به منظور تصمیم گیری در این رابطه معایب و محاسن تک فرزندی باید مشخص شود و والدین براساس این تحلیل ها تصمیم گیری کنند.

۳۴ درصد از خانواده ها در ایران تک فرزندی را تجربه می کنند

این استاد دانشگاه یادآور شد: مطابق با برخی از آمار ۳۴ درصد از خانواده ها تک فرزندی را تجربه می کنند و ۱۴ درصد نیز فاقد فرزند هستند. براساس این آمار نزدیک به ۵۰ درصد از زوجین زیر ۲ فرزند دارند و این امر حاکی از اهمیت مبحث فرزندآوری در جامعه ایران است.

ابراهیمی مقدم ادامه داد: برخی از خانواده ها براساس تبلیغات و گفته های کارشناسانه تصمیم به تک فرزندی گرفته اند و در حال حاضر هم باتوجه به سن و وضعیت اقتصادی قادر به فرزندآوری نیستند.

به گفته این روانشناس شماری از خانواده ها نیز در این رابطه معتقدند که شرایط ازدواج باید برای جوانان تسهیل شود و زوج جوان اقدام به فرزندآوری کنند.

ابراهیمی مقدم گفت: یک دستورالعمل واحد در این رابطه برای خانواده ها مطرح نمی شود و هر خانواده براساس موقعیت اقتصادی و اجتماعی اقدام به تصمیم گیری می کند.

وی افزود: از منظر آموزشی به طور کلی تک فرزندان در مدارس و مراکز آموزشی نمرات بهتری کسب می کنند؛ موفق تر هستند و یکی از علل این امر حمایت های اقتصادی، عاطفی، هزینه کرد زمان و انرژی به طور صرف برای تک فرزندان است؛ این حمایت ها اما برای فرزندان متعدد به طور حتم تقسیم می شود.

ابراهیمی مقدم افزود: تعامل تک فرزندان نیز با والدین بیشتر و توجه کامل تری را دریافت می کنند؛ به عبارت دیگر تک فرزندان برای جلب رضایت پدر و مادر تلاش نمی کنند و عدم رقابت سبب کاهش اضطراب و افزایش سطح بهداشت روانی می شود.

این کارشناس ادامه داد: تک فرزندان همچنین مقایسه نمی شوند؛ محبت پدربزرگ و مادربزرگ را به همراه عشق پدر و مادر دریافت می کنند و گاه نیز به جهت عدم وجود خواهر و برادر به عنوان تکیه گاه استقلال بیشتری می یابند اما وابستگی تک فرزندان به پدر و مادر و عدم دریافت حمایت های اجتماعی و روانی از طرف خواهر و برادر موجب کاهش استقلال می شود.

به گفته ابراهیمی مقدم، خواهر یا برادر در مواجهه با مشکلات فردی و اجتماعی و در سایه گفت و گو با یکدیگر، هیجانات منفی خود را تخلیه کرده که البته تک فرزندان از این موهبت الهی محروم هستند.

این مشاور تصریح کرد: گاه نیز تک فرزندان از جانب پدر و مادر تحت فشار روانی قرار می گیرند؛ والدین آمال و آرزوهای ذهنی خویش را از تک فرزند خود انتظار دارند و این مساله فشار روانی شدیدی را برای کودک و نوجوان رقم می زند.

وی با بیان این که تک فرزندان برای مراقبت از والدین نیز در دوران کهنوت سن تحت فشار قرار می گیرند، افزود: این فرزندان همچنین از تجربیات خواهر و برادر، خواهرزاده، برادرزاده، یک خانواده گسترده در آینده و حمایت این نزدیکان محروم می شوند.

ابراهیمی مقدم یادآور شد: در موقعیت های اجتماعی گاه اعتماد به نفس و مهارت های کلامی تک فرزندان نیز رشد نمی یابد. گاه در فضای مجازی (بازی های رایانه ای، داستان های تخیلی) غرق و بنابراین در برقراری ارتباطات اجتماعی در دنیای حقیقی ضعیف می شوند.

وی با بیان این که یکی دیگر از نتایج تک فرزندی فرزندسالاری در خانواده است، افزود: انتظارات تک فرزندان در خانواده معمولاً به سرعت اجابت می شود؛ این انتظارات اما گاه در سطح اجتماعی محقق نمی شود و بنابراین احساس یاس و ناامیدی، انزواطلبی و در برخی از مواقع خشونت و پرخاشگری را برای کودک و نوجوان رقم می زند. این احساسات گاه در محیط های اجتماعی سبب ناکامی و شکست نیز می شود.

تاثیر تک فرزندی بر والدین

ابراهیمی مقدم با بیان این که بی حوصلگی و روزمرگی نیز در تک فرزندان بروز می کند؛ گفت: تاثیر تک فرزندی بر والدین نیز باید مشخص شود. به عنوان مثال براساس برخی از تحقیقات والدین تک فرزند به سبب کاهش هزینه های اقتصادی، زمان و انرژی رشد فردی و بالندگی بیشتری را تجربه می کنند.

وی همچنین با اشاره ناسازگاری فرزندان ادامه داد: اختلافات فرزندان نیز برای پدر و مادر بی شک با اضطراب و تنش همراه است؛ مشکلات فردی هر یک از فرزندان نیز میزان نارضایتی پدر و مادر را از نقش فردی افزایش می دهد.

ابراهیمی مقدم افزود: ناکامی و شکست تک فرزند والدین اما فشار روانی شدیدی را برای پدر و مادر به همراه خواهد داشت. به عبارت دیگر عدم موفقیت فرزند به تضییع سرمایه زندگی والدین تعبیر می شود.

انتظارات والدین از تک فرزندان تعدیل شود

این کارشناس در ادامه به برخی از راهکارها در خصوص کاهش و رفع آسیب های تک فرزندی اشاره کرد و گفت: انتظارات و توقعات والدین از تک فرزندان باید تعدیل شود. آموزش های همگانی نظیر حضور در مهدکودک ها افزایش یابد و مهارت های ارتباطی تقویت شود.

وی افزود: اعتماد به نفس این فرزندان نیز باید تقویت و مسئولیت پذیری (به تدریج) با مسئولیت گذاری افزایش پیدا کند و آثار و نتایج مثبت با هدف افزایش اعتماد به نفس، تشویق شود.

ابراهیمی مقدم تصریح کرد: درگیری در ارتباطات خانوادگی نیز آموزش داده شود و با برنامه ریزی های دقیق و جامع برای تنظیم ارتباطات اجتماعی بی حوصلگی و روزمرگی کاهش یابد.

وی تاکید کرد: در خصوص برخی از مباحث خانوادگی هم در سن و جایگاه مناسب با تک فرزندان گفت و گو و در صورت ضرورت به منظور کاهش آسیب ها با مشاوران و روانشناسان مشورت شود.